

شرح

چهار کتب

راز بعین حاکم

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی - قم

سرشناسه : خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸ - ۱۲۷۹

عنوان و نام پدیدآور : شرح چهل حدیث (اربعین حدیث) / تألیف امام خمینی (س).

مشخصات ویرایشی : ویرایش ۲.

مشخصات نشر : تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری : ۹۲۳ ص.

شابک : ISBN: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۳۵ - ۰۱۱ - ۶

وضعیت فهرست نویسی : فیا.

یادداشت : کتابنامه: ص. ۸۶۷ - ۸۸۸. همچنین به صورت زیرنویس. نمایه. چاپ اول: ۱۳۷۱.

موضوع : اربعین حدیث -- نقد و تفسیر / اربعینات -- قرن ۱۴ق / احادیث شیعه -- قرن ۱۴ق.

شناسه افزوده : مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س). دفتر قم.

رده بندی کنگره : ۴۲۰۲۷ الف ۸ خ / ۹ / ۱۴۳ BP

رده بندی دیویی : ۲۹۷ / ۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی : ۷۷ / ۷۴۰ - ۷۵ م

کد / م ۵۶۱

www.ketab.ir

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی

شرح چهل حدیث (اربعین حدیث)

نویسنده: امام خمینی (س)

تحقیق و نشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مجتمع چاپ و نشر عروج

چاپ شصت و هشت: ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

۳۹۰۰۰۰ تومان

بخش عروج:

فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بعد از خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۱۲۹۶، کدپستی: ۱۳۱۴۷۳۵۶۵ شماره فروشگاه: ۰۲۱ ۶۶۴۰۴۸۷۳

فروشگاه کالج: تهران، خیابان انقلاب، قبل از خیابان حافظ، پلاک ۸۸۶، کدپستی: ۱۱۳۳۹۳۶۴۱۷ شماره فروشگاه: ۰۲۱ ۶۶۷۱۲۲۱۱

فروشگاه اینترنتی: 0roujpub.ir شماره پشتیبانی: ۰۲۱ ۶۶۴۸۹۱۶۰

شماره های بخش عروج: ۰۲۱ ۶۶۴۹۳۰۸۱-۳ شماره فروش تلفنی: ۰۲۱ ۶۶۷۰۶۸۳۳

شماره امور مشترکین نشریات: ۰۲۱ ۶۶۷۰۱۲۹۷ شماره انبار مرکزی: ۰۲۱ ۵۵۲۲۷۶۱۲

شماره پیام رسان ها: ۰۹۱۲۹۴۷۴۴۶۰ پست الکترونیک: info@orouj.org

فهرست اجمالی

هفت	مقدمه ناشر.....
یازده	مقدمه چاپ سابق.....
۷۳۴ - ۱	متن (شرح چهل حدیث).....
۳	حدیث اول: جهاد نفس.....
۳۹	حدیث دوم: ریا.....
۶۹	حدیث سوم: عجب.....
۸۹	حدیث چهارم: کبر.....
۱۱۹	حدیث پنجم: حسد.....
۱۳۳	حدیث ششم: حب دنیا.....
۱۴۹	حدیث هفتم: غضب.....
۱۶۳	حدیث هشتم: عصبیت.....
۱۷۳	حدیث نهم: نفاق.....
۱۸۵	حدیث دهم: هوای نفس و طول امل.....
۱۹۹	حدیث یازدهم: فطرت.....
۲۱۱	حدیث دوازدهم: تفکر.....
۲۳۹	حدیث سیزدهم: توکل.....
۲۴۷	حدیث چهاردهم: خوف و رجا.....
۲۶۱	حدیث پانزدهم: امتحان و آزمایش مؤمنان.....
۲۷۹	حدیث شانزدهم: صبر.....
۲۹۹	حدیث هفدهم: توبه.....
۳۱۷	حدیث هجدهم: ذکر خدا.....
۳۲۹	حدیث نوزدهم: غیبت.....
۳۵۵	حدیث بیستم: اخلاص.....
۳۷۳	حدیث بیست و یکم: شکر.....
۳۹۵	حدیث بیست و دوم: کراهت از مرگ.....
۴۰۷	حدیث بیست و سوم: اصناف جویندگان علم.....
۴۲۵	حدیث بیست و چهارم: اقسام علم.....

- حدیث بیست و پنجم: وسوسه و شک ۴۴۱
- حدیث بیست و ششم: فضیلت عالم ۴۵۳
- حدیث بیست و هفتم: عبادت و حضور قلب ۴۶۷
- حدیث بیست و هشتم: لقاء الله ۴۹۷
- حدیث بیست و نهم: وصایای رسول اکرم به امیرالمؤمنین علی ۵۱۵
- حدیث سی ام: اقسام قلوب ۵۸۳
- حدیث سی و یکم: توصیف نشدن حق تعالی و رسول الله (ص) و ائمه (ع) و مؤمنین ... ۵۹۷
- حدیث سی و دوم: یقین و رضا ۶۱۹
- حدیث سی و سوم: ولایت و اعمال ۶۲۹
- حدیث سی و چهارم: مقام مؤمن نزد حق تعالی ۶۴۵
- حدیث سی و پنجم: معرفت اسماء حق، مسأله جبر و تفویض ۶۶۳
- حدیث سی و ششم: صفات حق ۶۷۱
- حدیث سی و هفتم: معرفت رسول و اولی الامر ۶۸۹
- حدیث سی و هشتم: آفرینش آدم علیه السلام و خدایند ۶۹۹
- حدیث سی و نهم: خیر و شر ۷۰۷
- حدیث چهلیم: تفسیر سوره «توحید» و آیات آغازین سوره «حدید» ۷۱۹
- فهرست آیات کریمه ۷۳۷
- فهرست احادیث شریفه (عربی - فارسی) ۷۵۳
- فهرست اسماء معصومین علیهم السلام ۷۷۳
- فهرست اعلام ۷۷۷
- فهرست کتب ۷۸۵
- فهرست اشعار ۷۸۹
- فهرست لغات ۷۹۱
- فهرست واژگان، نمایه ها و اصطلاحات ۸۰۳
- فهرست منابع ۸۶۷
- فهرست موضوعات ۸۸۹

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد وآله الطاهرين

سنت «اربعين» نویسی به معنای شرح چهل حدیث برگزیده، در میان عالمان اسلامی، آموزه‌ای است برگرفته از سخن سرور کائنات رسول خاتم محمد مصطفی صلى الله عليه وآله وسلم که فرمود: «من سنن علي أمتي أربعين حديثاً مما يحتاجون إليه في أمر دينهم، بعثه الله يوم القيامة فقيهاً عالماً». عالمان شیعه و سنی در تاسی به این کلام نورانی نبوی، کتب و رسائل فراوان و پرتعدادی پدید آورده‌اند. شاید قدیمی‌ترین کتاب اربعین به سده چهارم قمری می‌رسد و کتاب «اربعین حدیث» یا «شرح چهل حدیث» امام خمینی (س) در راستای همین سنت اسلامی و عمل به این سخن نبوی است.

از جانب دیگر، یکی از دروس متداول در حوزه‌های علمیه که توسط علمای عامل و بزرگان اهل معرفت ارائه می‌گردید، درس اخلاق بوده که آمیزه‌ای از علم اخلاق اسلامی بر پایه احادیث نورانی معصومین عليهم السلام و نصایح تأثیرگذار بر اساس انقاس قدسیه استاد بوده است. امام خمینی (س) نیز چند سال در سال‌های میانی بین رحلت آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی رحمته الله (۱۳۵۵ ش) تا هجرت آیت الله العظمی حاج سید حسین طباطبایی بروجردی رحمته الله (۱۳۲۳ ش) به قم، در مدرسه ملاصادق و سپس فیضیه برای طلاب و گروهی از غیر طلبه‌ها، درس اخلاق می‌فرمودند و علاوه بر تدریس فلسفه و عرفان و سطوح عالیه فقه و اصول، به تربیت روحی و تهذیب نفوس طلاب و فضایی حوزه علمیه قم اهتمام داشتند.

ایشان در همین دوره، اقدام به نگارش چهار کتاب اخلاقی - عرفانی نموده‌اند که به ترتیب عبارتند از: «شرح چهل حدیث»، «سر الصلوة»، «آداب الصلوة»، «شرح حدیث جنود عقل و جهل» و ظاهراً بسیاری از مضامین این کتاب‌ها را در درس اخلاق خود نیز تبیین می‌فرمودند. کتاب «شرح چهل حدیث» در چهارم محرم ۱۳۵۸ / چهارم اسفند ۱۳۱۷ ش. به اتمام رسیده و در آن، ابتدا روایات اخلاقی و سپس روایات عرفانی مورد شرح و تفسیر قرار گرفته است.

امام خمینی (س) در ابتدای کتاب و به هنگام نقل اولین حدیث، اسناد حدیثی خود را به مرحوم ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی رحمته الله ذکر فرموده است که از طریق بزرگان فقه و حدیث، روایات کتاب «کافی» را با سند متصل خویش نقل می‌فرمایند. ایشان در هنگام نقل احادیث این کتاب، از مرحوم کلینی با القاب و اوصاف والایی همانند: «ثقة الاسلام و المسلمین، فخر الطائفة الحقة و مقدمهم»، «الإمام الأقدم، حجة الفرقة و رئیس الأمة»، «فخر الطائفة و ذخرها»، «الشیخ الثقة الجلیل»، «حجة الفرقة و إمامهم»، «حجة الفرقة و ثققتها»، «شیخ المحدثین و أفضلهم»، «الشیخ العظیم و الثقة الجلیل»، «عماد الإسلام و المسلمین»، «رکن الإسلام»، «الشیخ الأقدم و الرکن الأعظم» یاد کرده‌اند.

حضرت امام در این کتاب، به آراء بزرگان عرفان و فقه و نیز فقها و محدثین عظام اشاره فرموده و در مقام تأیید یا نقد ایشان برآمده‌اند. ایشان به تناسب مضمون احادیث، مبانی فکری خویش را گاه به صورت تفصیلی و گاه به طور مختصر مورد تأکید قرار داده‌اند و به مسائل فراوانی از قبیل: فطرت، نظام احسن، قوای نفس، براهین اثبات خداوند و تجرد نفس، تجسم اعمال، عصمت، سریان صفات کمالی در موجودات، انسان کامل، حجب نورانی و ظلمانی، اسماء و صفات الهی، اعیان ثابتة، توحید و... پرداخته‌اند.

نام کتاب بر اساس تعبیراتی که حضرت امام فرموده‌اند «شرح اربعین حدیث» است اما با نام‌های چهل حدیث، اربعین حدیث، و شرح چهل حدیث نیز از آن یاد می‌شود. نسخه اصلی و دست‌خط امام از این کتاب، طی حمله مأموران ساواک به منزل حضرت امام در قم به سال ۱۳۴۲ ش. مفقود گردیده است، اما برگه‌هایی از چرک نویسی

کتاب که اکثراً ایشان در کاغذهای باطله یا در اطراف و پشت نامه‌ها نوشته‌اند در کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه موجود و حاوی اکثر صفحات تا حدیث ۲۹ می‌باشد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، حضرت امام متذکر شده‌اند که ممکن است نسخه‌ای از کتاب در کتابخانه آیت الله ملا علی معصومی همدانی موجود باشد و به این ترتیب، یک استنساخ کامل از این اثر، به دست آمد. استنساخ دیگری نیز از کتاب وجود دارد که فقط مشتمل بر سیزده حدیث بوده و ناقص است.

برای نخستین بار حدیث اول از این کتاب، همراه با شرح تفصیلی مرحوم آیت الله فهری در سال ۱۳۶۳ ش. توسط «انتشارات طه» قزوین منتشر گردید و پس از آن، چهار حدیث اول با شرح آقای فهری در سال ۱۳۶۵ ش از سوی انتشارات اطلاعات چاپ گردید.

سپس در سال ۱۳۶۶ ش مجموعهٔ چهار حدیث بدون شرح، به طور کامل و در دو مجلد با عنوان «اربعین حدیث» توسط انتشارات طه به چاپ رسید و در همان سال‌ها، حدود بیست حدیث از کتاب در مجله اعتصام و سنت به سازمان تبلیغات اسلامی انتشار یافته است. مرکز نشر فرهنگی رجاء در سال ۱۳۶۸ ش. و بلافاصله پس از رحلت امام خمینی (س)، کتاب را با تصحیح جدید و پاورقی تعیین مصادر با عنوان «چهل حدیث» در اختیار علاقه‌مندان قرار داد.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) در سال ۱۳۷۱ ش. با تصحیح متن و پاورقی‌های توضیحی و تعیین مصادر کتاب به همراه فهرس فنی، کتاب را با عنوان «شرح چهل حدیث (اربعین حدیث)» منتشر نمود و از آن پس همان متن ملاک چاپ‌های بعدی قرار گرفت.

این کتاب تا کنون به زبان‌های عربی، اردو و اندونزیایی ترجمه شده است. ترجمه عربی با عنوان «الاربعون حدیثاً» توسط آقای سید محمد غروی در سال ۱۳۷۰ ش / ۱۴۱۱ ق در شهر صور لبنان انجام شده و توسط دارالتعارف بیروت، دار الکتاب الاسلامی قم و در نجف اشرف به چاپ رسیده است. ترجمه اردو در سال ۱۳۸۷ ش توسط معاونت امور بین الملل مؤسسه با نام «چالیس حدیثین» منتشر شده است و

ترجمه اندونزیایی آن از روی متن عربی به سال ۲۰۰۴ م. در جاکارتا توسط مرکز فرهنگی اسلامی (میزان) منتشر گردیده است.

کتاب دیگری نیز بر اساس کتاب حاضر منتشر شده است که برخی از آن عبارتند از: «برکرانه شرح چهل حدیث امام خمینی» که به قلم آقای جواد محدثی با حفظ مفاد و محتوای مطالب امام، نوشته شده و توسط مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) در سال ۱۳۸۷ منتشر گردیده است؛ «برگزیده‌ای از کتاب شرح چهل حدیث» تلخیص بدون تصرف در الفاظ کتاب که به کوشش آقای سید حسن اسلامی انجام شده و توسط این مؤسسه در سال ۱۳۸۸ انتشار یافته است؛ «زبدة الأربعین حدیثاً» که در سال ۱۴۱۵ ق. به گزینش آقای سامی خضرة از ترجمه آقای غروی توسط دارالهادی بیروت چاپ گردیده است.

اینک مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) به مناسبت چاپ «موسوعه امام خمینی (س)» تصحیحی در باب مؤلفان و ویرایش کتاب انجام داده و با تکمیل و اصلاح پاورقی‌ها، اقدام به نشر آن نموده است.

روش تحقیق

- ۱- مقابله با نسخه‌های موجود و تصحیح متن.
 - ۲- ویرایش متن.
 - ۳- اضافه نمودن عناوین لازم که در گروه □ قرار داده شده است.
 - ۴- اصلاح و تکمیل پاورقی‌های تحقیقی.
 - ۵- تنظیم مجدد فهرس فنی کتاب.
- در پایان لازم است از محققین بزرگواری که در تصحیح و تحقیق کتاب تلاش وافر نموده‌اند، تشکر نماییم.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)

دفتر قم

مقدمه چاپ سابق

بسم الله الرحمن الرحيم

چهل حدیث یکی دیگر از آثار ضمیمه فیض‌پذیر عارف و عالم ربّانی، حضرت امام خمینی - سلام الله علیه - است. معظم له این کتاب را در شرح و بیان چهل حدیث از احادیث موروث از معصومین نگاشته‌اند. سنت «اربعین» نویسی از قدیم‌الایام در میان علمای دین معمول بوده است، و کتب در این باب نیز برای امام نیز برای مسلوک داشتن سنت سلف بر عهده گرفته بودند که کتابی در این زمینه تنظیم کنند. مطاوی کتاب همه در تفحص از حقیقت اخباری از پیشوایان معصوم دین و سرشار از کلمات اخلاقی و نکات عرفانی و حکمی است.

«اربعین» (چهل حدیث) عنوان کتاب‌هایی است که معمولاً در بردارنده چهل حدیث است، یا آنکه چهل باب است در حدیث. تألیف «اربعینیات» ظاهراً از قرن چهارم هجری معمول شده و در کتاب‌های عربی به «کتب الاربعینیات» معروف است. بنای اربعینیات حدیث مشهوری است که در طرق کثیر روایت شده، و آن حدیث چنین است: «من حفظ علی أمتی أربعين حديثاً في أمر دينها، بعثه الله تعالى يوم القيامة في زمرة الفقهاء والعلماء». کسانی همچون ابوبکر کلاباذی (وفات ۳۸۰) و أبو عبدالرحمن سلمی و أبونعیم اصفهانی و شیخ بهایی، و غیر ایشان در این باب تألیف کرده‌اند، و هر یک اربعین خود را به قصدی پرداخته‌اند، مثلاً یکی احادیث مربوط به توحید، و یکی احادیث درباره زهد و نسک و مواظب، و دیگری احادیث در باب عبادات را جمع کرده، مانند اربعین - حاوی چهل حدیث از طریق اهل بیت نبوت - از شیخ بهایی، که ابن خاتون، از علمای شیعه و از

شاگردان شیخ، بر آن شرح نوشته است. اربعین مجلسی دوم، شرحی مفصل به عربی بر چهل حدیث که تقریرات درسی مجلسی است. یا کتاب الاربعین از شهید اول که مشتمل است بر چهل حدیث، بدون شرح و توضیح، و بیشتر احادیث آن در باب عبادات است. یا اربعین نور الدین عبدالرحمن جامی که حاوی چهل حدیث و ترجمه منظوم آنهاست.

کتاب حاضر در اصل تقریرات امام خمینی - قدس الله روحه - بوده است که مضامین آن را در مدرسه فیضیه و ملا صادق در قم برای شاگردان خود ایراد فرموده بودند، سپس تصمیم گرفتند کتابی در همین زمینه تألیف کنند، و این کتاب را در ۱۳۵۸ هـ.ق. به پایان آوردند. سی و سه حدیث از احادیث این دفتر مربوط به اخلاقیات و مهلکات و منجیات، و هفت حدیث آخر در باب اعتقادات و معارف است. روش معظم له در توضیح احادیث چنین است که ابتدا حدیث را نقل می‌کنند، سپس آن را به فارسی ترجمه می‌کنند، و آن گاه طبعاً اعمالی حدیث، و گاه غالب تعبیرات و کلمات آن، را شرح و معنا می‌کنند، و در معنای حدیث نکتهای که در شرح حدیث سودمند است می‌شوند، و پس از فراغ از شرح تعبیرات و اصطلاحات و تمهیدات لازم، به شرح متن می‌پردازند، و طی چند «فصل» شرح حدیث را به پایان می‌رسانند.

همان طور که در بالا یاد شد، سی و سه حدیث اول مربوط به مسائل اخلاقی است. در این قسمت و جهت همت مصنف بزرگوار کتاب این است که تمویهات نفس را آشکار کنند و مفاصد هر یک از ذمائم اخلاقی همچون کبر، ریا، غضب و حسد، را شرح دهند و در خلال مطالب مواعظی درج کنند که در بازداشت نفس از معصیت سودمند قرار گیرد. در هر باب آیاتی از کلام آسمانی استشهاد کرده‌اند و گه‌گاه از سخنان ارباب ضمائم پاک نیز استفادات جسته‌اند که در بین آنان در درجه اول معلم روحانی و ارجمند خود ایشان، مرحوم شاه آبادی، است که در زمان تألیف این کتاب در قید حیات بوده‌اند.

چنانکه گفته شد، آنچه در شرح این روایات مطمح و مطرح نظر معظم له بوده بیدار ساختن خواننده و تنبه دادن به اوست که از مباشرت لذات دست بردارد و مباشرت اعمال صالح گردد، و با طی طریق سلوک خود را از صفات بد و ناپسند مبرا سازد، تا به فیض

هدایت نایل گردد و با ایمان درست و عمل پاکیزه خدای خویش را ملاقات کند. مصنف بزرگوار که معلم بزرگ اخلاق بوده‌اند در این ابواب بیاناتی عالی و قوی و مؤثر دارند که در شدت تأثیر و نفوذ در قلب می‌توان گفت که در وقت تحریر مطالب سر ایشان از عالم قدس فیاض بوده است.

هفت حدیث آخر کتاب در شرح مطالبی است که از سنگین‌ترین و در عین حال عالی‌ترین و نفیس‌ترین مطالب و مباحث عرفانی محسوب است. مباحثی از قبیل جبر و تفویض عرفانی، بحث ذات و اسماء و صفات حق تعالی، شناخت باری و آفرینش آدم بر صورت او، و مانند آن. این احادیث را که همه بنیه و جنبه عرفانی دارند و هر یک از مستندات محکم عارفان است طبعاً معظم له به مذاق عرفان تفسیر کرده‌اند، اما در جای خود متذکر شده‌اند که حول این روایات و آیات بر معانی عرفانی به سائقه ذوق شخصی نبوده و بر طبق مهابت مسان تفسیر نکرده‌اند، بلکه اینها معارفی است که اصحاب حال و ارباب علوم افاضی و نظری که همان ضمیر صافی برخوردار از فیض هدایت ایشان است، به دست داده‌اند. و در علی‌حال کلام الهی را منزله از کنه‌یابی دانسته‌اند و علم آن را مخصوص انبیا و ائمه شمرده‌اند. حضرت امام خمینی در عرفان نظری ممخّص بوده‌اند و در شرح این احادیث به طرح مباحث نفیس عرفانی پرداخته‌اند، اما چنانکه فرموده‌اند همه جا توجه داشته‌اند که عقاید غیر مستفاد از شرح را در شرح خویش وارد نسازند و بر وفق منهج مستقیم شرع گام بردارند، و گاه به تناسب به ایرادات اهل قشور نیز پاسخ گفته‌اند.

اهل عرفان و نظر پایه عالی و مایه ارجمند این کتاب را می‌شناسند. برای آنان این کتاب نیاز به معرفی ندارد. برای غیر آنان نیز مقالتی معجل عهده‌دار باز نمودن همه نفایس این اثر نتواند بود. کتاب چهل حدیث پیش از این (و پس از پیروزی انقلاب اسلامی) به چند صورت به چاپ رسید. یک بار چهار حدیث از آن همراه با شرح در انتشارات اطلاعات چاپ شد. سپس انتشارات طه (در قزوین) آن را منتشر ساخت. و مرکز نشر فرهنگی رجا نیز آن را بار دیگر به چاپ رساند. امتیاز مهم چاپ حاضر بجز

سایر چاپ‌ها مقابلهٔ دقیق با دو نسخهٔ موجود^(۱) و اصلاح اغلاطی است که در چاپ‌های دیگر وجود دارد، به اضافهٔ ویرایش فنی مطابق آیین و پاراگراف‌بندی صحیح، و ترجمهٔ عبارات و روایاتی که در متن ترجمه نشده است، و اعراب‌گذاری همهٔ عبارات عربی. همچنین فهرس مختلف که برای کتاب تنظیم شده و ارجاعات به مأخذ و منابع که همچون دو کتاب دیگر چاپ مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (سَرِّ الصلوة و آداب الصلوة) تا حد مقدور دقیق به عمل آمده است.

بهترین دروهای ما نثار روح پر فتوح امام خمینی (س)، بر پا کنندهٔ نظام عدل و حق، و راهگشای تلاشگران راستی و رستگاری باد.

مؤسسهٔ تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)

www.ketab.ir

۱ - دو استنساخ از کتاب «چهل حدیث» امام خمینی به عمل آمده است، که یکی از آن دو سیزده حدیث را نسخه برداری کرده، و دیگری نسخهٔ کاملی است متعلق به مرحوم آیت الله العظمی، آخوند ملا علی همدانی، اعلی الله مقامه. تصویر نمونه‌ای از هر دو نسخه در پایان کتاب آمده است.

۱۰ - فهرست موضوعات

فهرست اجمالی.....	پنج
مقدمه ناشر.....	هفت
مقدمه چاپ سابق.....	یازده
متن کتاب.....	۱ - ۷۳۴
مقدمه مؤلف.....	۱

حدیث اوّل: جهاد نفس.....	۳
اشاره به بعضی از مقامات نفس انسان.....	۱۱
نشآت وجودی انسان.....	۱۱
مقامات و درجات نفس.....	۱۱
جنود رحمانی و شیطانی.....	۱۱
مقام اوّل: نشئه ملک و ظاهر.....	۱۲
فصل: بدن و قوای آن.....	۱۲
قوای بدن تحت تصرف وهم و عقل.....	۱۲
فصل: در تفکّر است.....	۱۳
فصل: در عزم است.....	۱۴
فصل: در اهمّیت عزم.....	۱۵
فصل: در مشارطه و مراقبه و محاسبه است.....	۱۶